

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

برنامه استراتژیک ۵ ساله مرکز تحقیقات عوامل اجتماعی مؤثر بر سلامت (SDH)

۱۴۰۰-۱۴۰۵

فهرست مندرجات

۳	✓ وضعیت موجود
۴	✓ دورنمای مرکز
۵	✓ گروههای پژوهشی
۶	✓ نقاط قوت، ضعف، فرصت‌ها و تهدیدها
۷	✓ اهداف کلی
۸	✓ استراتژی‌ها
۹-۱۹	✓ جدول فعالیت‌ها

وضعیت موجود

مرکز تحقیقات سلامت خانواده با هدف ایجاد شرایط مناسب تحقیقاتی برای اعضاء هیئت علمی دانشگاه و دیگر پژوهشگران و هدایت و حمایت پژوهشهای کاربردی سلامت خانواده برای حفظ و ارتقاء سطح سلامت خانواده و جامعه در اردیبهشت ماه ۱۳۹۰ تشکیل و شروع به کار نمود و با تغییر عنوان به **مرکز تحقیقات عوامل اجتماعی مؤثر بر سلامت** در تاریخ ۱۳۹۱/۱۰/۳۰ مورد تایید و تصویب وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی قرار گرفت.

رسالت این مرکز تولید علم، فناوری و توانمندسازی جامعه دانشگاهی در سطح ملی و بین المللی برای ارتقا کیفیت آموزش است. این مرکز خدمات خود را از طرق زیر انجام می دهد:

- ۱-۱ ایجاد شرایط مناسب تحقیقاتی برای اعضاء هیات علمی دانشگاه و دیگر پژوهشگران، هدایت و حمایت پژوهشهای کاربردی حوزه سلامت
- ۱-۲ هدفمند نمودن پژوهش با تأکید بر تامین نیازهای واقعی آموزشی پژوهشی خانواده
- ۱-۳ کمک به تولید دانش در زمینه سلامت جامعه و تلاش در ارائه و انتقال اطلاعات و اجتناب از موازی کاری پژوهشی و جلوگیری از صرف هزینه های اضافی
- ۱-۴ تلاش در جهت تعیین اولویت های پژوهشی عوامل اجتماعی مؤثر بر سلامت بر اساس نیازسنجی
- ۱-۵ برقراری ارتباط هر چه بیشتر بین تحقیقات علوم پایه و بالینی
- ۱-۶ ارتباط مستمر با صنایع و سازمان ها با هدف اجرای طرح های پژوهشی کاربردی و افزایش جذب منابع
- ۱-۷ همکاری های علمی مشترک ملی و بین المللی با سایر مراکز تحقیقاتی و دانشگاه ها

دورنمای مرکز

مرکز تحقیقات عوامل اجتماعی موثر بر سلامت مصمم است تا با شناخت عوامل اجتماعی موثر بر سلامت، با استفاده از توانمندی های علمی و عملی موجود، از طریق هدایت، حمایت و طراحی و اجرای پژوهش های کاربردی با خلق و ترجمان دانش مورد نیاز، بتواند نقش خود را در راستای تامین، حفظ و ارتقای سلامت جامعه ایفا نماید.

هسته های پژوهشی

از مهمترین دلایل ایجاد هسته های پژوهشی انسجام مرکز تحقیقات در حوزه مولفه های اجتماعی موثر بر سلامت است تا ضمن تقویت زیر ساختها برای حل مسئله بتوانند با نظم و تمرکز بیشتر امکان دستیابی به هدف تعیین شده را تقویت نمایند لذا تمامی فعالیتهای مرکز به نحوی روشن در راستای اولویت های پژوهشی هسته های پژوهشی می باشد. با توجه به مزیت انجام پژوهش های گروهی، فعالیت های متمرکز تیمی و همگرایی محققین و دانشمندان در این هسته ها می تواند بررسی موضوعات پیچیده بین رشته ای بنیادی و یا کاربردی مورد نیاز بخش های مختلف جامعه را تسهیل نموده و با ایجاد فضای مناسب و انسجام در مقالات و پروپوزال های منتشره زمینه لازم برای پردازش مولفه های اجتماعی موثر بر سلامت و شکل گیری قطب های علمی بر مبنای هسته های پژوهشی را فراهم آورد. از این رو این آیین نامه برای تشکیل هسته های پژوهشی توسط اعضای هیات علمی واجد شرایط تنظیم و به اجرا گذاشته می شود.

به مجموعه ای متشکل از اعضای هیات علمی دانشگاه و تعدادی محدود از اعضای خارج از دانشگاه که دارای سابقه و تجربه پژوهشی اند و بر محور یک برنامه پژوهشی مصوب فعالیت های علمی دارند، هسته پژوهشی گفته می شود. اعضای هسته می توانند از گروه های آموزشی مختلف باشند.

هسته های پژوهشی با اهداف ذیل در مرکز تحقیقات عوامل اجتماعی موثر بر سلامت راه اندازی شدند:

- ۱- تهیه بستر مناسب برای انجام تحقیقات گروهی سازمان یافته و هدف دار که نیاز به تخصص های مختلف دارد.
- ۲- انجام پژوهش های برنامه محور، در جهت افزایش توان و اعتلای جایگاه علمی دانشگاه و دستیابی روز افزون به یافته های علمی نوین و ارتقای سهم دانشگاه در گسترش مرزهای دانش.

۳- انجام پژوهش ها در راستای حل معضلات اساسی کشور

۴- جذب اعتبارات پژوهشی از خارج دانشگاه.

۵- تشویق و بکارگیری دانشجویان در انجام فعالیت های پژوهشی مرکز.

در حال حاضر زمینه های تحقیقاتی این مرکز در قالب ۳ هسته پژوهشی تقسیم بندی شده است

ردیف	عنوان
۱	سلامت خانواده و جامعه
۲	تحقیقات نظام سلامت
۳	پیشگیری از بیماری ها

با نظرسنجی از مسئولین هسته های پژوهشی اولویت های هر هسته مشخص و جهت بهره برداری توسط پژوهشگران روی سایت مرکز قرار گرفته است.

نقاط قوت:

- ۱- وجود اعضای هیئت علمی پژوهشی توانمند
- ۲- قرار گرفتن مرکز در دانشکده بهداشت و امکان استفاده از ظرفیت های دانشکده
- ۳- امکان همکاری و ارتباط با سایر مراکز تحقیقاتی در سطح دانشگاه و کشور
- ۴- تنوع تحصیلات دانشگاهی اعضای هیات علمی مرکز (به گونه ای که بسیاری از حوزه های مربوط به عوامل اجتماعی موثر بر سلامت را پوشش می دهد).

نقاط ضعف:

- ۱- بودجه ناکافی جهت انجام طرحهای تحقیقاتی
- ۲- نبود بودجه مستقل و محدودیت منابع مالی کافی برای حمایت از طرح ها.

فرصت ها:

- ۱- افزایش سطح سواد و تغییر دیدگاه جامعه به عوامل مرتبط با سلامت
- ۲- اولویت حیطه های اصلی فعالیت های مرکز در سیاست های ابلاغی مقام معظم رهبری و سیاست های کلی کشور
- ۳- اولویت مرکز تحقیقات عوامل اجتماعی موثر بر سلامت از سوی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اجرای طرح تحول نظام سلامت در بخش بهداشتی درمان
- ۴- ارتباط با معاونت بهداشتی دانشگاه

تهدید ها:

- ۱- وجود تعدد مراکز تصمیم گیری در حوزه عوامل اجتماعی موثر بر سلامت
- ۲- افزایش تورم و مشکلات اقتصادی جامعه
- ۳- عدم تخصیص بودجه کافی برای انجام پژوهش از طرف سازمانها و مراکز مرتبط
- ۴- شناخت ناکافی ذینفعان و سازمانهای مرتبط از قابلیت ها و توانمندی های مرکز جهت ایجاد توسعه و توانمندی های مشترک
- ۵- زمان طولانی تاثیر گذاری تغییر سبک زندگی و افزایش عوامل مخل سلامت در جامعه

اهداف کلی:

G1- ترجمه و انتقال دانش در حوزه تعیین کننده های اجتماعی سلامت و عدالت در سلامت

G2- توسعه ظرفیت نیروی انسانی مشتمل بر توانمندسازی نیروهای جدید و جذب نیروهای جدید

G3- توسعه تعاملات با نهادهای مرتبط با پژوهش

G4- توسعه ارتباطات بین بخشی و بین رشته‌ای

G5- برنامه‌ریزی در راستای تاثیر گذاری بر جامعه هدف

استراتژی ها :

G1S1- بازبینی اولویت های پژوهشی مرکز

G1S2-تشویق و ترویج تحقیقات در راستای اهداف اولویت دار مرکز

G1S3- انتشار نتایج حاصل از طرح های تحقیقاتی مرکز در مجلات داخلی و خارجی

G1S4- تهیه خلاصه های سیاستی جهت برنامه ریزی و سیاستگذاری سلامت

G1S5- انتقال دانش از طریق تهیه خلاصه طرح های تحقیقاتی به زبان ساده

G2S1- توانمندسازی اعضای هیأت علمی و پژوهشگران علاقه مند به پژوهش های مرتبط با عوامل تاثیرگذار در سلامت

G2S2- برنامه ریزی در راستای جذب نیروهای تعهداتی

G3S1- برقراری ارتباط با سازمانها و نهادهای مرتبط با سلامت اجتماعی جهت دریافت گرنت های پژوهشی کاربردمحور

G3S2- مشارکت در طرح ها و پروژه های ملی و بین المللی با محوریت عوامل اجتماعی تاثیرگذار بر سلامت

G4S1- انعقاد تفاهم نامه با رشته های مختلف در دانشگاه جهت همکاری آموزشی و پژوهشی

G4S2-انعقاد تفاهم نامه همکاری آموزشی و پژوهشی با سایر مراکز مطالعات در کشور

G4S3- شناسایی ظرفیت ها و توانمندی های سایر مراکز تحقیقاتی در راستای پروژه های بین رشته ای

G5S1- انتقال دانش حاصل از تحقیقات انجام شده در مرکز با استفاده از مکانیزم های متنوع بر حسب تناسب

جدول فعالیت‌های مربوط به هر یک از اهداف برنامه عملیاتی مرکز

هدف کلان یک: ترجمه و انتقال دانش در حوزه تعیین‌کننده‌های اجتماعی سلامت و عدالت در سلامت

هدف اختصاصی ۱: تدوین و بازنگری اولویت‌های پژوهشی در حوزه آموزش علوم پزشکی								
ردیف	شرح فعالیت	مسئول اجرا	زمان شروع	زمان پایان	چگونگی اجرا	نحوه پایش	شاخص پایش یا ارزشیابی	ملاحظات
۱	تهیه و ارسال فرم نظرسنجی اولویتهای پژوهشی مرکز	کارشناس مرکز	ابتدای سال	ابتدای اردیبهشت ۱۴۰۱	فرآیند توافق	بررسی فرم	دریافت ۹۰ درصد از پرسشنامه‌ها	
۲	دریافت و جمع‌بندی نظرات	کارشناس مرکز		پایان اردیبهشت ۱۴۰۱	تشکیل جلسه	فهرست اولویت‌های پژوهشی	صورت جلسه	
۳	تصویب اولویت‌ها در جلسه مرکز تحقیقات	رئیس و کارشناس مرکز		خرداد ۱۴۰۱	تشکیل جلسه	ارائه فهرست اولویت‌های پژوهشی	صورت جلسه	
۴	بازبینی و بروز رسانی اولویت‌ها	رئیس و کارشناس مرکز		پایان خرداد ۱۴۰۱	تشکیل جلسه	ارائه فهرست اولویت‌های پژوهشی	صورت جلسه	

هدف اختصاصی ۲: تشویق و ترویج تحقیقات در راستای اهداف اولویت دار مرکز

ردیف	شرح فعالیت	مسئول اجرا	زمان شروع	زمان پایان	چگونگی اجرا	نحوه پایش	شاخص پایش یا ارزشیابی	ملاحظات
۱	بازبینی و به روز رسانی اولویت ها و اطلاع رسانی از سایت مرکز	کارشناس مرکز		پایان خرداد ۱۴۰۱	هماهنگی با مسئول سایت	مشاهده سایت	مشاهده سایت	

هدف اختصاصی ۳ و ۴: انتشار نتایج حاصل از طرح های تحقیقاتی مرکز در مجلات داخلی و خارجی، تهیه خلاصه سیاستی

ردیف	شرح فعالیت	مسئول اجرا	زمان شروع	زمان پایان	چگونگی اجرا	نحوه پایش	شاخص پایش یا ارزشیابی	ملاحظات
۱	تبدیل طرح های تحقیقاتی به مقاله، کتاب، خلاصه سیاستی و ... جهت انتشار در مجلات داخلی و خارجی	اعضای هیئت علمی مرکز	در طول سال	---	هماهنگی با مدیر سایت	مشاهده سایت	مشاهده سایت	

هدف اختصاصی ۵: انتقال دانش از طریق تهیه خلاصه طرح های تحقیقاتی به زبان ساده

ردیف	شرح فعالیت	مسئول اجرا	زمان شروع	زمان پایان	چگونگی اجرا	نحوه پایش	شاخص پایش یا ارزشیابی	ملاحظات
۱	تهیه خلاصه ای کاربردی از نتایج طرح های تحقیقاتی به زبان ساده برای استفاده دانشجویان و سایر اعضای هیئت علمی	-اعضای هیئت علمی - کارشناس مرکز	در طول سال	---	هماهنگی با مدیر سایت	مشاهده سایت	مشاهده سایت	
۲	بارگزاری خلاصه های کاربردی در سایت مرکز	کارشناس مرکز با هماهنگی معاون مرکز	در طول سال	---	هماهنگی	بررسی مستندات	مستند ارسال نامه	
۳	انتشار نتایج از طریق سازمانهای ذیربط	کارشناس مرکز با هماهنگی معاون مرکز	در طول سال	---	هماهنگی	بررسی مستندات	مشاهده سایت	

- هدف کلان دو : توسعه ظرفیت نیروی انسانی مشتمل بر توانمندسازی نیروهای جدید و جذب نیروهای جدید

هدف اختصاصی ۱: توانمندسازی اعضای هیأت علمی و پژوهشگران علاقه‌مند به پژوهش‌های مرتبط با عوامل تاثیرگذار در سلامت							
ردیف	شرح فعالیت	مسئول اجرا	زمان شروع	زمان پایان	چگونگی اجرا	نحوه پایش	شاخص پایش یا ارزشیابی
۱	برگزاری دوره‌های آموزشی توانمندسازی ویژه اعضای هیأت علمی و پژوهشگران علاقه‌مند به پژوهش‌های مرتبط با عوامل تاثیرگذار در سلامت به میزان حداقل ۲ دوره در سال	مرکز تحقیقات	شش ماهه اول و دوم	-	دوره مجازی	تعداد افراد آموزش دیده	تعداد دوره آموزشی برگزار شده
۲	تهیه بسته آموزش الکترونیکی برای برنامه‌های توانمندسازی پژوهشگران علاقه‌مند به پژوهش‌های مرتبط با عوامل تاثیرگذار در سلامت	مرکز تحقیقات	در طول سال	-	سایت	تهیه حداقل یک بسته	بسته آموزشی تهیه شده
۳	ارائه خدمات مشاوره‌ای برای علاقه‌مندان به پژوهش در زمینه عوامل تاثیرگذار در سلامت در طول برنامه	مرکز تحقیقات	بطور مستمر		ایمیل	درصد دریافت- کنندگان خدمات مشاوره	تعداد خدمات مشاوره

هدف اختصاصی ۲: برنامه ریزی در راستای جذب نیروهای تعهداتی

ردیف	شرح فعالیت	مسئول اجرا	زمان شروع	زمان پایان	چگونگی اجرا	نحوه پایش	شاخص پایش یا ارزشیابی	ملاحظات
۱	جلسه هماهنگی جهت تعیین رشته های مورد نیاز مرکز	هیئت موسس مرکز	اردیبهشت ۱۴۰۱	-	جلسه			
۲	مکاتبه با معاونت تحقیقات و فناوری و درج آگهی فراخوان تعهدات هیئت علمی پژوهشی	مرکز تحقیقات	خرداد ۱۴۰۱	-	سایت	مشاهده سایت معاونت تحقیقات		
۳	انجام مصاحبه از افراد داوطلب و بررسی صلاحیت افراد	هیئت موسس مرکز	خرداد ۱۴۰۱		جلسه			
۴	اطلاع رسانی به افراد منتخب	کارشناس	تیر ۱۴۰۱					

- هدف کلان سه: توسعه تعاملات با نهادهای مرتبط با پژوهش

هدف اختصاصی ۱: برقراری ارتباط با سازمانها و نهادهای مرتبط با سلامت اجتماعی جهت دریافت گزینت های پژوهشی کاربردمحور								
ردیف	شرح فعالیت	مسئول اجرا	زمان شروع	زمان پایان	چگونگی اجرا	نحوه پایش	شاخص پایش یا ارزشیابی	ملاحظات
۱	شناسایی و تهیه لیست از سازمانهای مرتبط با سلامت اجتماعی	کارشناسان و مسئولین مرکز	در طول سال		برگزاری جلسه	گزارش	گزارش جلسه	
۲	تدوین پیش نویس پروتکل همکاری	کارشناس مرکز-معاون مرکز			تدوین پروتکل	مشاهده مستندات	مستندات	
۳	اجرای پروتکل و انتشار نتایج منتج از همکاری	کارشناس مرکز			تدوین نتایج	بررسی مستندات	مکاتبات	

هدف اختصاصی ۲: مشارکت در طرح ها و پروژه های ملی و بین المللی با محوریت عوامل اجتماعی تأثیرگذار بر سلامت

ردیف	شرح فعالیت	مسئول اجرا	زمان شروع	زمان پایان	چگونگی اجرا	نحوه پایش	شاخص پایش یا ارزشیابی	ملاحظات
۱	برقراری ارتباط با محققینی که در زمینه عوامل اجتماعی موثر بر سلامت در حال پژوهش هستند	اعضای هیئت علمی پژوهشی	در طول سال		برقراری ارتباط	گزارش	گزارش	
۲	انجام کار تحقیقاتی مشترک	اعضای هیئت علمی پژوهشی	در طول سال		هماهنگی	بررسی مستندات		
۳	انتشار نتایج	اعضای هیئت علمی پژوهشی	در طول سال		انتشار نتایج	بررسی مستندات		

- هدف کلان چهار : توسعه ارتباطات بین بخشی و بین رشته‌ای

هدف اختصاصی ۱: انعقاد تفاهم نامه با رشته‌های مختلف در دانشگاه جهت همکاری آموزشی و پژوهشی							
ردیف	شرح فعالیت	مسئول اجرا	زمان شروع	زمان پایان	چگونگی اجرا	نحوه پایش	شاخص پایش یا ارزشیابی
۱	هماهنگی با رییس مرکز و معاونین و تبیین اهداف	کارشناسان و مسئولین مرکز	در طول سال		برگزاری جلسه	بررسی مستندات	گزارش
۲	تدوین پیش نویس پروتکل همکاری	معاون مرکز	در طول سال		تدوین پروتکل	بررسی مستندات	مستند ارسال نامه
۳	اجرای پروتکل و انتشار نتایج منتج از همکاری	کارشناس مرکز	در طول سال		تدوین نتایج	بررسی مستندات	گزارش

هدف اختصاصی ۲: انعقاد تفاهم نامه همکاری آموزشی و پژوهشی با سایر مراکز مطالعات در کشور

ردیف	شرح فعالیت	مسئول اجرا	زمان شروع	زمان پایان	چگونگی اجرا	نحوه پایش	شاخص پایش یا ارزشیابی	ملاحظات
۱	هماهنگی با رییس و معاونین مرکز و تبیین نحوه اجرای برنامه	کارشناسان و مسئولین مرکز	در طول سال		برگزاری جلسه	بررسی مستندات	گزارش	
۲	تعیین مراکز مطالعات منتخب و سرفصل های همکاری	کارشناس مرکز	در طول سال		هماهنگی	بررسی مستندات	مستند ارسال نامه	
۳	تدوین پیش نویس پروتکل همکاری	معاون پژوهشی مرکز	در طول سال		تدوین پروتکل	بررسی مستندات	گزارش	
۴	اجرای پروتکل و انتشار نتایج منتج از همکاری	مرکز	در طول سال		تدوین نتایج	گزارش اجرایی	مشاهده گزارش	

هدف اختصاصی ۳: شناسایی ظرفیت ها و توانمندی های سایر مراکز تحقیقاتی در راستای پروژه های بین رشته ای

ردیف	شرح فعالیت	مسئول اجرا	زمان شروع	زمان پایان	چگونگی اجرا	نحوه پایش	شاخص پایش یا ارزشیابی	ملاحظات
۱	هماهنگی با مسئولین مرکز و تبیین نحوه اجرای برنامه	کارشناسان و مسئولین مرکز		تمام سال	برگزاری جلسه	بررسی مستندات	گزارش	
۲	تعیین مراکز تحقیقاتی منتخب و اهداف برنامه	مسئولین مرکز			مکاتبه	بررسی مستندات	مستند ارسال نامه	
۳	مکاتبه با مراکز منتخب و اعلام شرح انتظارات	کارشناس مرکز			هماهنگی	بررسی مستندات	گزارش	
۴	پیگیری اقدامات و اعلام نتایج نهایی	مسئولین مرکز			تدوین گزارش	مشاهده گزارش	گزارش نهایی	

- هدف کلان پنج : برنامه ریزی در راستای تاثیر گذاری بر جامعه هدف

هدف اختصاصی یک: انتقال دانش حاصل از تحقیقات انجام شده در مرکز با استفاده از مکانیزم‌های متنوع بر حسب تناسب								
ردیف	شرح فعالیت	مسئول اجرا	زمان شروع	زمان پایان	چگونگی اجرا	نحوه پایش	شاخص پایش یا ارزشیابی	ملاحظات
۱	برگزاری نشست های مشترک جهت ارائه یافته‌های پژوهش‌ها به مدیران ستادی و مدیران گروه‌های آموزشی دوره‌های آموزشی از طریق مجازی	کارشناسان مرکز		تمام سال	جلسه یا مکاتبه	تعداد جلسه	مستندات برگزاری حداقل دو جلسه	
۲	تهیه بروشور معرفی مرکز به زبان ساده و با هدف جلب حمایت ذینفعان	کارشناس مرکز		تمام سال	مکاتبه	تعداد بروشور چاپ شده	بروشور تهیه شده	
۳	پیگیری وجود حداقل یک هدف کاربردی در کلیه طرح های تحقیقاتی ارائه شده به مرکز	کارشناس مرکز		تمام سال	گزارش پایان سال	بررسی مستندات	گزارش	